

JUSTIITSMINISTEERIUM

Justiitsministeeriumi 2023. aasta tööplaan

Õigusemõistmine:

- Kohtute arengukava koostamine aastaks 2024-27
- Kohtute infosüsteemi uuendamine – KarR kanded kohtuotsustest (koos KPO-ga), 1. andmepõhine moodul, kohtusaalide planeerimine
- Kohtuarenduse 3. eelnõu VTK (üleriigiline jagamine, kohtuniku ametiõigus, rahvakohtunikud)
- Sõjaaegse kriminaalmenetluse sätted koos KPO-ga
- Kohtumenetluste kiirendamise analüüs, eeskätt II astme osas
- Töövaidluste lahendamise täiustamise analüüs
- Kohtumenetluse avalikkus eelnõu
- Kohtuteenistuse eelarvestamise mudel koos Riigikohtuga

Kohtulikud registrid:

- Kinnistusraamatu uus platvorm (tänavu põhifunktsionaalsus)
- Kinnistusraamatu avalikkusrežiimi muutmise analüüs ja pärijate automaatse kinnistamise eelnõu
- E-äriregister - ühinguõiguse revisjoni rakendamine (lõplikult 2024)

- Ärikeeldude VTK ning eelnõu
- Ainuomandis osaühingute ja aruandluse vorminõuete lihtsustamise VTK ning eelnõu
- Aastaruandluse uuendamine – õigus- ja ärianalüüs 2023, portaali baaskomponendid 2024
- Kättetoimetamisportaal – liidestumised teiste süsteemidega, mudelregulatsioon

Vabad kutsed ja muud õigusteenused:

- Täitmisregistri käivitamine
- Täituritasude uuendamise, täitemenetluse tõhustamine, suhtluskorra täitmise üleandmine - VTK
- Õigusteenuste VTK
- Juristieksami seaduse eelnõu
- Uue põlvkonna Riigi Teataja (I järk, beetaversioon)
- Võlgnike teadlikkuse tõstmise tegevuskava (menetluskanalite kaudu info jagamine, täiturite vormid, kommunikatsioon)

EL-i õigusaktid:

- Euroopa Parlamendi valimistel hääletamise ja kandideerimise direktiivi ülevaatamine
- Kohalikel valimistel hääletamise ja kandideerimise direktiivi ülevaatamine
- Euroopa Parlamendi valimiste põhimõtted
- Euroopa Parlamendi uurimisõigus
- Poliitilise reklaami läbipaistvus
- Euroopa tasandi erakondade ja sihtasutuste määruse ülevaatamine
- Strateegilised vaigistushagid (SLAPP)
- Tarbijakrediidi direktiivi ülevaatamine
- Finantsteenuste kaugturstuse direktiivi ülevaatamine
- Tehisintellekti tsiviilvastutus ja tootjavastutus
- Krediiditagatise kohtuvälise kiirendatud täitmine
- Nõuete loovutamine
- Äriühingute kestlik hoolsuskohustus
- Mitme hääleõigusega aktsiate emiteerimine
- Maksejõuetuse harmoniseerimine
- Vanemluse tunnustamine piiriülestes olukordades
- Mittepõllumajanduslikud geograafilised tähised
- Ühenduse disainilahendused
- Piiriülese justiitskoostöö digitaliseerimine – JPO, KPO
- Tehisintellekti määrus – MKM

EL-i õigusaktid (plaanis):

- Ühinguõiguse digivahendite/protsesside uuendamine – JPO
- Mittetulundusühingute piiriülene tegevus
- Haavatavate täiskasvanute kaitse tugevdamine piiriülestes olukordades
- Kaupade müügi direktiivi muutmine (parandamisõigus)
- Hilinenud maksete direktiivi muutmine (VKE-d)
- Tasu maksmine 3. riikide esitajatele ja fonogrammitootjatele (RAAP kohtuasi)
- Ravimite täiendava kaitse tunnistuse regulatsiooni muutmine
- Standardite rakendamiseks olulised patendid
- Patentide sundlitsentseerimine
- Blokierandi määruse (MVBBER) uuendamine
- Isikuandmete töötlemise rikkumiste piiriüleste menetluste ühtlustamine
- Demokraatia kaitse pakett

EL-i rikkumismenetlused:

- Konkurentsijärelevamenetluse loomine (ECN+) (ülevõtmise tähtaeg 02/21)
- Tarbijate kollektiivsete huvide kaitsmine (ülevõtmise tähtaeg 12/22)

Väljatöötamiskavatsused:

- Tööstusomandi litsentsimine, pantimine ja registrikanded
- Autoriõiguse komisjon ja erakopeerimise tasu jaotamine
- Põhiseaduslikkuse järelevalve kohtumenetluse probleemid
- Korrakaitse seaduse praktilised probleemid
- Koondumiste kontrolli täpsustamine

Eelnõud:

- Monumentide nõuded ja järelevalve – JPO Riigikogus
- Salastatud teabe töötlemise ajakohastamine Riigikogus
- Automaatse haldusmenetluse läbiviimine Riigikogus
- Taastuvenergia kasutamise kiirendamine (RePowerEU) – JPO
- Isikuandmete töötlemine vanglas – VO
- Erakondade rahastamine ja järelevalve
- Tööstusomandi litsentsimine, pantimine ja registrikanded

Eelnõud (EL-i õiguse ülevõtmine/rakendamine):

- Tsiiviilasjades dokumentide kättetoimetamine ja tõendite kogumine Riigikogus
- Tarbijate kollektiivsete huvide kaitsmine
- Konkurentsijärelevamenetluse loomine (ECN+) – KPO, JPO
- Digiturgude määruse rakendamine

Analüüsid/uuringud:

- Analüüs avaliku teenistuse tõhustamise kohta – RaM
- Andmekogude analüüsi jätkutegevused, sh andmekogud erikordade ajal
- Analüüs avaliku teabe seaduse rakendamise kohta
- Uuring teoste koopiaste kasutamise kohta kultuuripärandiasutustes
- Analüüs elatise muudatuste rakendamise kohta
- Analüüs eestkostesajade kohta

Projektid:

- Õigusloomeakadeemia, sh õigusloojate konverents, õigusloomejuristide koolitused ja järelkasvuprogramm
- Riigi koosloome keskkonna arendus: JuM ja Riigikantselei töötavad VTK-d ja eelnõud välja koosloome keskkonnas; valmib eelnõu sisemise ja avaliku koostööringi ning EL-i asjade menetluse osa

EL-i õigusaktid:

- Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv keskkonna kaitsmise kohta kriminaalõiguse kaudu ja direktiivi 2008/99/EÜ asendamise kohta
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv vara tagasivõitmise ja konfiskeerimise kohta
- E-tõendite pakett
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, mis käsitleb naistevastase vägivalga ja perevägivalga tõkestamist
- ELTL art 83 laiendamine selliselt, et see hõlmaks kõiki vaenuritegude ja vaenurite vorme
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse koostööplatvorm ühiste uurimisrühmade tegevuse toetuseks ja muudetakse määrust (EL) 2018/1726
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse nõukogu otsust 2005/671/JHA, et viia see vastavusse isikuandmete kaitset käsitlevate liidu õigusnormidega
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv liidu piiravate meetmete rikkumisega seotud kuritegude ja karistuste määratlemise kohta
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2011/36/EL, milles käsitletakse inimkaubanduse tõkestamist ja sellevastast võitlust ning inimkaubanduse ohvrite kaitset

EL-i õigusaktid (plaanis):

- Menetluste üleandmise direktiiv
- Ohvrite direktiivi uus versioon
- Laste seksuaalse kuritarvitamise vastase võitluse direktiiv
- Korruptsioonivastase võitluse pakett

EL-i rikkumismenetlused:

- 2008/913/JSK (teatud rassismi ja ksenofoobia vormide ja ilmingute vastu võitlemise kohta)
- (EL) 2017/541 (terrorismivastase võitluse kohta)
- 2013/48/EL (mis käsitleb õigust kaitsjale kriminaalmenetluses ja Euroopa vahistamismäärusega seotud menetluses ning õigust lasta teavitada vabaduse võtmisest kolmandat isikut ja suhelda vabaduse võtmise ajal kolmandate isikute ja konsulaarasutustega)
- 2013/40/EL (mis puudutab infosüsteemide vastu suunatud ründeid)
- 2016/343 (millega tugevdatakse süütuse presumptsiooni teatavaid aspekte ja õigust viibida kriminaalmenetluses kohtulikult arutelul)
- 2011/93/EL (mis puudutab laste seksuaalse kuritarvitamise ja ärakasutamise ning lasteporno vastast võitlust)
- (EL) 2019/1937 (liidu õiguse rikkumisest teavitavate isikute kaitse kohta)
- (EL) 2017/13 (mis käsitleb võitlust liidu finantshuve kahjustavate pettuste vastu kriminaalõiguse abil)

Väljatöötamiskavatsused:

- Liiklusseadus jt eelnõu (jooles juhi tervisetõendi ja juhtimisõiguse autom. peatumine)
- Elektroonilise vangistuse laiendamine – VO

Eelnõud:

- Kriminaalasjade menetlemise kiiremaks ja tõhusamaks muutmine
- Sõjaaja erisused süüteomenetluses – JPO
- Vangistusseaduse muudatused
- Rooma statuudi muudatuste ratifitseerimine
- Rikkumisest teavitaja kaitse seadus (EL õigus, ülevõtmistähtaeg 12.12.2021)
- Advokaatide kutsesaladuse kaitse läbiotsimistel
- Kohtupsühhaatria ja sundraviga seonduvad muudatused süüteomenetluses
- Terrorismi ennetamise Euroopa Nõukogu lisaprotokoll ratifitseerimine
- ÜRO tuumaterroorsiooni konventsiooni ratifitseerimine
- Korruptsioonivastane seadus (arstide toimingupiirang)
- VVm: Digimenetluse rakendusaktid
- JMm: KES rakendusaktid
- VVm: Kohtupsühhaatriaekspertiiside tasud
- VVm: RSVKK jälitusteabe riigisaladuse alt välja võtmine

Analüüsid/uuringud:

- Analüüs ja ettepanekud kriminaalasjade menetlemise kiiremaks ja ökonoomsemaks muutmiseks (VVTP: 01/23)
- Virtuaalväeringute arestimine (NRA)
- Institutsioonilise rahapesu kriminaliseerimine (NRA)
- Kriminaalstatistika aastaraamat
- Ohvriuuring
- Alaealiste õigusrikkumiste leviku uuring (ISRD-4)
- Lobikohtumiste analüüs/pingerida
- Alaealiste õigusrikkujate teod ja karistused (sekkumispraktikad)
- Läheneemiskeelu kohaldamine
- Lähisuhtevägivalda menetlus- ja karistuspraktika
- Narkokuriteod ja karistused
- Pisivargused
- Valgekraede karistuspraktika
- Seksuaalkuritegude aegumine
- Kolme sihtrühma korruptsiooniuuring
- Haiglate meditsiiniseadmete ja tarvikute hinnavõrdlus ja hankepartnerite seosed

Projektid:

- Kriminaalõiguse praktikaprogramm õigustudengitele
- Riigikohtu menetluskonverentsi ettevalmistamises osalemine
- Ohvrite õiguste projekt AREV (EK/SRSP)
- Inimkaubanduse ja organiseeritud kuritegevuse ennetamine
- Kohtuteenistujate ja prokuröride koolitused (küberkuritegevus, digitõendid, digikriminalistika)
- Noortesõbralik õigussüsteem
- Noorte õigusrikkujate retsidiivsuse vähendamine
- Vanglast vabanenute tugiteenus ning kinnipeetavate tööhõive suurendamine
- Alkoholi biomarkeri kasutuspraktika toetamine ja seire; alkoholi ravivajaduse- ja motivatsiooni hindamisteenuse loomine
- Narkoseire reoveest
- Tundliku sisuga digitaalsete piltide ja videote jagamine: ühised praktikad, juhendmaterjalid
- JustFilmi lapse õiguste programm
- Arengunädal

Muu:

- Kriminaalpoliitika põhialuste ettekanne Riigikogus
- Ennetusnõukogu tegevuskava kokkulepe
- Vägivallaennetuse tunnustusauhinnad
- Kodanikujulguse aumärk
- GENVAL 10. hindamisvoor (EIO)
- GRETA II hindamisvoor

IT:

- PRIS (PPA üleviimine PRISile; PRIS3 digitoimiku funktsionaalsus; digitoimiku muudatused kohtute poolel)
- E-evidence (EIO ja MLA liigutamine PRIS ja testportaali vahel; MLA liigutamine portaali ja PRIS vahel)
- KEIS2 (MVP live)
- RSBR
- JAAK (ÕSA andmed JAAK'u + juhtimislaudad)
- Karistusregister, sh ECRIS-TCN (kolmandate riikide kodanike EL-s mõistetud karistusandmete vahetus; teiste liikmesriikide karistuste kättesaadavus)
- JÄTIS (RS/AK arendused; suhtlus KAIRI2-ga)
- Lahendite resolutsioonide andmepõhiseks muutmine
- Päringukeskuse arendused

- Viru vangla lasketiiru valmimine
- Arestimaja teenuse analüüs (I pa 2023) ja ülevõtmine Tallinna vanglas (2024)
- Tegevuse kvaliteedi hindamine:
 - Tugevdatud järelevalve toimimine
 - Alaealiste ja noortetöö toimimine, karistuse algus AVO-st
 - Sõltuvusrehabilitatsiooniüksuse toimimine
 - Teenistusrelvade nõuetekohane käitlemise teenistusvalve
- Kriminaalhoolduse uue juhtimisstruktuuri käivitamine
- Vanglatervishoiu analüüs Tervisekassalt (01.06.23) ja üleandmine (01.07.2024)
- Töökohal õppe piloot valvuritele ning erialase hariduseta KI piloot Tallinnas
- Valvurita saatmiste rakendamine vanglates
- Avavangla ootel kinnipeetavate kohtlemismudel ja nende hõive väljaspool vanglat
- Üleriigiline kriisireguleerimise õppus CREVEX2023
- Vangidele e-teenused (piloot I kv, tahvlid kasutuses III kvartal)
- E-poe käivitamine
- Mobiilne kriminaalhooldus, kriminaalhooldusportaal
- Korruptsiooniennetuse koolitusprogrammi ellu viimine
- vangla.ee üleviimine valitsusportaaali platvormile
- Õigusrikkujate hõivatuse suurendamine läbi uute tegevuste
- VanS muudatuste jõustamine (KPO eelnõu)
- Haldusmenetluse tõhustamine (sh kontakttund jt)
- Andmekaitse regulatsioon VanS-s (ÕPO tööplaan)
- Gscan eksperiment Tartus